

(สำเนา)

ที่ ๒๐๕๖/๒๕๐๐

กระทรวงมหาดไทย

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

เรื่อง คำวินิจฉัยคณะกรรมการ เรื่องราวร้องทุกข์เรื่องนางแดง พูลประสิทธิ์ ร้องว่าเจ้าหน้าที่
จังหวัดอ่างทองปฏิบัติมิชอบ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ เรื่องราวร้องทุกข์ที่ ๒๕๕/๒๕๔๘ หนังสือฉบับ

ด้วยทนายคณะรัฐมนตรีฝ่ายการ เมืองแจ้งว่าได้รับรายงานจากประชาชน -
กรรมการ เรื่องราวร้องทุกข์นางแดง พูลประสิทธิ์ ยื่นเรื่องราวต่อคณะกรรมการ เรื่องราว
ร้องทุกข์กล่าวโทษเจ้าหน้าที่จังหวัดอ่างทองวาปฏิบัติมิชอบ และนายเมือง สุวรรณโชติกับ
นายสอน สมคบกันมุกฎที่สาธารณะ คณะกรรมการ เรื่องราวร้องทุกข์ได้สอบสวนแล้ว มีคำ
วินิจฉัยให้ยกเรื่องราวของผู้ร้องกรณีดังกล่าวโทษเจ้าหน้าที่วาปฏิบัติมิชอบสำหรับข้อหาที่ว่าราษฎร
สมคบกันมุกฎที่สาธารณะ ไม่รับพิจารณา เพราะ ไม่เข้าลักษณะ เรื่องราวอันพึงรับไว้พิจารณา
ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ เรื่องราวร้องทุกข์ และ ได้ตั้งข้อสังเกตในเรื่องสภาพแห่ง
ทางสาธารณะที่แคบกว่าแผนที่ระหว่าง สมควรที่ทางราชการจะได้ทำการตรวจสอบไปตามอำนาจ
หน้าที่โดยมิชักช้า เพื่อทราบว่ามีกรรมมุกฎเพียงใด จะได้จัดการตามกฎหมายและค่าใช้จ่ายใน
การนี้ไม่ควร เรียกหรือขอจากราษฎรคั้งเช่นกรณีอื่นอีก ประธานกรรมการฯ ได้แจ้งคำวินิจฉัย
เรื่องนี้ไปเพื่อเสนอพยานายกรัฐมนตรีจัดการตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ เรื่อง
ราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๘๒ แล้ว พยานายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งว่า

๑. ตามที่ผู้ร้องกล่าวหา เจ้าพนักงานและกำนันวาปฏิบัติมิชอบ ซึ่งคณะกรรมการฯ
วินิจฉัยให้ยกเรื่องราวเสีย นั้น เห็นชอบด้วย

๒. ตามที่กล่าวหาว่านายเมือง สุวรรณโชติกับนายสอน สมคบกันมุกฎที่
ดินสาธารณะประโยชน์นั้น ขอให้กระทรวงมหาดไทยสอบสวนพิจารณาคืบ เพราะหากเป็นความ
จริงก็ข้อหาว่าราษฎรทั้งสองนั้นกระทำมิชอบ

๓. ส่วนข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวนั้น ขอให้กระทรวงมหาดไทย
พิจารณาคำเนิการต่อไปด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอให้จังหวัดดำเนินการตามคำสั่งพยานาย
นายกรัฐมนตรีต่อไป สำหรับทางสาธารณประโยชน์แห่งนี้ ขอให้จังหวัดสอบสวนพิจารณาว่า
ความจริงเป็น ระการใด ถ้าการสอบสวนปรากฏว่านายเมือง สุวรรณโชติ กับนายสอนมุกฎ
ทางสาธารณประโยชน์จริง ก็ขอให้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ แล้วชี้แจงไปให้กระทรวง
มหาดไทยทราบโดยด่วน.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

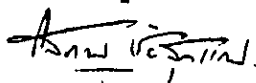
กรมที่ดิน
สำเนาอันถูกต้อง

(ลงชื่อ)

ศ. ไทยวัฒน์
(นายศักดิ์ ไทยวัฒน์)

สัมฤทธิ์ คัก
มลิ ทาน

รองปลัดกระทรวง ลงนามแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย

ส่วนการทะเบียนดิน
รับที่ 203
วันที่ 7/3.ค./25

ที่ ๕๓๕ / ๒๕๐๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดอ่างทอง)

กรมที่ดินขอส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวข้างต้นมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป.

[Signature]

๕. ๓. ๒๕๐๐

(นายประทุม กาญจนะจิตตรา)

หัวหน้ากองควบคุมและจัดที่ดิน

ลงชื่อแทนอธิบดีกรมที่ดิน.

15 ม.ค. ๒๕๐๐. กท.

เพื่อทราบ

[Signature]
๕. ๓. ๒๕๐๐

[Signature]
7.3.๒๕๐๐

[Signature]

กศ. ดมย

ส. น. ส. ๒๕๐๐

ส. น. ส. ๒๕๐๐

ส. น. ส. ๒๕๐๐

ส. น. ส. ๒๕๐๐

ส. น. ส. ๒๕๐๐

[Small signature]

(สำเนา)

ที่ ๒๕๕/๒๕๕๕

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ เรื่องราวร้องทุกข์
เรื่อง นางแดง พูลประคิษฐ์ ร้องว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจังหวัดอ่างทองปฏิบัติ
การมิชอบ

นางแดง พูลประคิษฐ์ เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ว่า

ก. นายอุดม ยันตกนก พนักงานรังวัดที่ดินสมคบกับนายสอนนางชินปักหลักเขตรุก
ล้ำลงในทางสาธารณประโยชน์

ข. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอ่างทองให้ผู้ร้องกับพวกออกเงิน ๑๕๐ บาทมอบให้
นายอำเภอไชโย เพื่อจัดการ เปิดทางสาธารณประโยชน์ ใช้จ่ายเป็นค่าอะไรไปบ้างไม่ทราบ

ค. นายแมน อยุณา กำนัน ไม่จัดการเรื่องราวขมุกขมูงที่สาธารณประโยชน์และ
แสดงกิริยาวาจาจากาเสียศีลราชนูร

ง. นายเมือง สุวรรณโชติ กับนายสอน สมคบกันบุกรุกที่สาธารณประโยชน์
ขอให้พิจารณาสอบสวน

คณะกรรมการฯ ได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยส่งข้าราชการในสังกัดพร้อมด้วย
ข้าราชการจังหวัดอ่างทองร่วมกันทำการสอบสวนในข้อที่กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลแล้ว
คณะผู้สอบสวนเห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิด คณะกรรมการฯ ได้ตรวจพิจารณา
การสอบสวนแล้ว พึงขอเท็จจริงไต่สวน

ก. นายอุดม ยันตกนก ช่างแผนที่จัดทำ ประจำหอทะเบียนที่ดินจังหวัดอ่างทองได้
ปักหลักเขตโฉนดที่ดินของนางชิน รักสอาด กับนายเปลี่ยน วรรณช รุกล้ำทางสาธารณประโยชน์
จริง โดยอ้างว่าถือปักตามรูปแผนที่หลังโฉนดของนางชิน รักสอาด นายเปลี่ยน วรรณช ซึ่งทาง
ทิศใต้ไม่มีทางสาธารณประโยชน์ตามนายเปลี่ยน เจ้าของที่ดินนำซี นายแมน อยุณา กำนันตำบล
หลักห้า อำเภอไชโย เจ้าของท้องที่เกิดเหตุไคร้องคัดค้านว่ารังวัดทับที่สาธารณประโยชน์
และรายงานหอทะเบียนที่ดินปรากฏว่า ไม่ตรงกับแผนที่หลังโฉนด คือ ความแผนที่ระวางมีทาง
สาธารณประโยชน์ติดอยู่กับเขตโฉนดทางทิศใต้ ต่อมานายอุดม ยันตกนก จึงได้ไปถอนหลักเขต
ที่ปักรุกล้ำลงในที่สาธารณประโยชน์นั้นออกแล้ว

ข. เรื่องเรียกเงิน ๑๕๐ บาท นายเหลื่อ เลิศปรีชา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด
อ่างทองรับเหียงว่า ไต่พุดแนะนำนายอำเภอไชโยให้ขังแญผู้ไต่ทางสาธารณประโยชน์ช่วย
กันออกเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการรังวัดเพื่อให้เรื่องเสร็จไปโดยสะดวกรวดเร็ว เพราะถารอ
ให้เจ้าของที่ดินติดคอขอรังวัดจะท้องรอกกัที่ท้องร้องกันต่อศาลซึ่งไม่ทราบว่า เมื่อใดจะเสร็จ
ไม่มีพยานหลักฐานว่า เจ้าพนักงานที่ดินหรือนายอำเภอไต่บังคับขู่เข็ญเรียกเอาเงินอย่างไร
ตามการสอบสวนปรากฏเรื่องราว เนื่องจากนายอำเภอไชโยรายงานขอให้จังหวัดส่งพนักงาน
รังวัดไปทำการรังวัดที่สาธารณประโยชน์รายนี้ จังหวัดจึงได้สั่งให้อำเภอส่งเงินประมาณ

/๑๕๐ บาท

๑๕๐ บาทไปเป็นค่าทำเนียมและค่าใช้จ่าย นายอำเภอจึงได้ปรารภกับนายแมน อยูณา กำนัน ๆ ได้ไปแจ้งแก่ผู้เฒ่าทางสาธารณสุขประโยชน์ให้ช่วยกันออกเงิน มีผู้ออกเงิน ๒ คน ๆ ละ ๒๕ บาท รวม ๑๕๐ บาท กำนันรวมเงินส่งอำเภอ ๆ ส่งต่อไปยังจังหวัด ๆ ส่งข้างแผนทีออกไปจัดการ มีใบสำคัญจ่ายเงินเป็นหลักฐาน คือ ค่าทำเนียมรังวัดที่ดิน ๔ บาท ค่าจ้างคนงาน ๒ คน ๒๐ บาท ค่าเช่ารถจักรยานสำหรับเดินทาง ๓ คันรวม ๒ วัน เป็นเงิน ๒๐ บาท รวมจ่ายทั้งสิ้น ๑๕๒ บาท จังหวัดไคส่งเงินเหลือจ่าย ๒๒ บาทคืนอำเภอ ๆ ไคมอบคืนแก่ผู้ออกเงินไปเสร็จแล้ว ส่วนผลแห่งการกระทำนี้ปรารภตามคำของนายพยนต์ บัณฑิตลิก นายอำเภอไชโยว่า ไคถือเขตทางสาธารณสุขประโยชน์ตามแนวรั้วซึ่งเจ้าของที่ดินกันไว้เป็นช่องทางกว้าง ๒ เมตรครึ่ง ทั้งกันและสั้วพาดหน้าไปมา ไคสววกไม่เคือกรอนแก่ผู้ไค แต่ผู้รองอ้างว่าเคิมทางกว้างถึง ๔ คอก (๕ เมตร) เจ้าของที่ดิน ๒ ข้างทางรุกเขามาจึงเหลือแคบลง นายอำเภอจึงขอให้เจ้าของที่ดินขยายทางให้กว้างขึ้น เจ้าของที่ดินทอสูว่าไม่ไครุกล้ำ เมื่อมีการสอบเขตโฉนดเมื่อไคปรากฏว่ารุกทางจะยอมรื้อรั้วขยายทางให้ ซึ่งนายอำเภอไคทำบันทึกถอยคำให้เจ้าของที่ดินลงลายมือชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐานแล้ว ดังนี้

ค. ขอทีหาว่า นายแมน อยูณา กำนันไม่จัดการ เรื่องมีการบุกรุกทางสาธารณสุขประโยชน์นั้น ยานที่ผู้รองอ้างทั้ง ๘ คนให้การยืนยันว่าไม่เป็นความจริง เพราะในวันที่เจ้าหน้าที่ไปป่าหลักเขตนั้น นายแมน กำนันไครองคัดค้านว่ารุกทางสาธารณสุขประโยชน์ตลอดมา ทั้งนายอำเภอก็รับรองว่านายแมนกำนันไครายงาน เรื่องที่สาธารณสุขประโยชน์รายนี้ถูกรุกล้ำต่ออำเภอแล้ว ส่วนในขอหาว่านายแมนกำนันแมนสุรภาดาเสียดสีผู้รอง ๓ มคำพยานของผู้รองทั้งไคเทียบว่า นายแมนกำนันไคพูดอะอะอูยบนเือนของนายแมนกำนันเองว่าไคไม่ชอบใจก็ให้เอาออกจากตำแหน่งกำนันเท่านั้น ไม่มีพยานคนไคยืนยันว่ากล่าวคำคำ

คณะกรรมการไคประชุมปรึกษาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่า การที่นายอุดม ยันตถนกลไคมีหลักเขตไปตามเจ้าของที่ดินแน่ชัดและเป็นไปตามรูปแบบที่หลังโฉนด ไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีเจตนาขยับเขลื้อในทางไม่ชอบหรือไครับประโยชน์จากเจ้าของที่ดิน หรือว่าคนไคทราบที่อยู่แล้วว่ที่ไคมีหลักเขตไปนั้นเป็นที่สาธารณสุขประโยชน์แต่ประการไค และแม้ว่าจะไคได้ตรวจสอบแผนที่หลังโฉนดกับแผนที่ระวาง เพื่อความถูกต้องก่อนออกไปทำการรังวัดก็ผิดพลาดเพียงเท่าที่กล่าวนี้ จะฟังว่าเป็นการสมคบกับเจ้าของที่ดินเพื่อรวมเอาที่สาธารณสุขประโยชน์ไว้ในเขตโฉนดไคให้ตกเป็นกรรมสิทธิของเจ้าของที่ดินยังไม่แน่

ในเรื่องเรียกเงิน ๑๕๐ บาทไม่มีหลักฐานว่า ผู้รองหรือผู้ออกเงินไคถูกเจ้าพนักงานที่ดินหรือนายอำเภอไชโย หรือนายแมน อยูณา กำนัน ลอกลงบังคับฐเช็ดให้เจ้าออกเงินแก่ประการไค และเงินนี้ไคไคจ่ายไปตามทางการไคมีใบสำคัญรับเงินเป็นหลักฐาน ไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานที่ดิน นายอำเภอ กำนัน มีส่วนไครับเงินรายนี้ไว้เป็นประโยชน์ส่วนตัว ทั้งนี้ เจ้านายที่ทั้งกล่าวข้างต้นจึงไม่มีความผิดในเรื่องเงินนี้

ขอหานายแมน อยูณา กำนัน เรื่องไม่จัดการ เรื่องบุกรุกที่สาธารณสุขประโยชน์ ไม่

ไต่ความจริงตามกล่าวหา และ เรื่องเมาสูราคาเสียคดีเท่าที่ไต่ความคั่งกล่าวข้างต้น ก็ไม่พอจะ
ถือว่า เป็นการกระทำผิดตามกฎหมายประการใด

ในส่วนกล่าวหานายเมือง สุวรรณโชติ กับนายสอน ราษฎร บุกรุกทางสาธารณประโยชน์
ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนี้จะพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ เรื่องราว
รองทุกข์ พ.ศ. ๒๔๘๒

คณะกรรมการฯ จึงพร้อมกันวินิจฉัยให้ยกเรื่องราวของผูรองเสีย

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการฯ ขอเสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับกรณี ดังต่อไปนี้

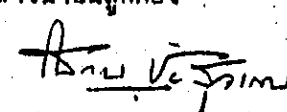
ตามคำให้การของนายอำเภอและกำนันกิ่งระบุชื่อในข้อ ๒ ประกอบกันไต่ความว่า
ทางสาธารณประโยชน์ในขณะไปตรวจสอบมีขนาดกว้าง ๒ เมตรครึ่ง แต่ผูรองยืนยันว่าเดิมทาง
มีขนาดกว้างถึง ๔ เมตร (๔ ศอก) เจ้าของที่ดินสองฟากทางรูกลำจึงเหลือแค่มง นายอำเภอ
ชี้แจงขอให้เจ้าของที่ดินขยายทางให้กว้างขึ้น เจ้าของที่ดินว่าไม่ไ้รูกลำ แต่เมื่อมีการสอบเขต
โฉนดเมื่อใดปรากฏว่ารูกลำทางก็จะยอมรื้อขยายทางให้ นายอำเภอจึงทำบันทึกให้เจ้าของ
ที่ดินลงลายมือชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐานนั้น คณะกรรมการฯ เห็นว่า เจ้าของที่ดินคงจะไม่ค่าเป็น
การขอสอบเขตโฉนดเพราะต้องเสียเงินค่าทำเนียมและค่าใช้จายของเจ้าพนักงานและอาจจะต้อง
เสียเนื้อที่ดินไป ได้หาที่ว่า เขตทางสาธารณประโยชน์อันถูกของแท้จริงมีขนาดเท่าไร ถูกรูกลำ
หรือไม่ ก็ยังคง ตั้งอยู่ ตามที่ข้างรังวัดพร้อมควนายอำเภอให้ถือ เขตทางตามแนวรั้วเจ้าของ
ที่ดินกันซึ่งวัดได้กว้าง ๒ เมตรครึ่ง ก็มีไต่ยืนยันว่าเป็นการถูกของตามขนาดในแผนที่ระวาง หาก
เป็นการถูกของก็แผนที่ระวางอยู่แล้ว นายอำเภอก็คงไม่ชี้แจงให้เจ้าของที่ดินรขยายทางและทำ
บันทึกกันไว้คั่งกล่าวข้างต้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่า ถ้าสภาพแห่งทางในเวลานี้ยังแคบกว่าขนาด
ในแผนที่ระวางแล้ว ก็ควรที่ทางราชการจะดำเนินการรังวัดตรวจสอบเขตโฉนดของเจ้าของที่
สองฟากทางกันจริง ๆ ตามอำนาจหน้าที่อันควรกระทำไ้โดยมีชักช้า เพื่อทราบว่ามีมีการรูกลำ
ทางสาธารณประโยชน์เพียงไรหรือไม่ หากมีการรูกลำ ก็จะไ้จัดการแกผู้รูกลำตามกฎหมาย
และสงวนทางสาธารณประโยชน์ไว้ในขนาดอันถูกของต่อไป การดำเนินการ เช่นกล่าวนี้นยอมจะเป็น
ที่พอใจสมความมุ่งหมายของราษฎรผู้ถูกสหหาเงินออกให้หนักควย และค่าใช้จายของ ในอวง
ดำเนินการรังวัดตรวจสอบเพื่อสงวนที่สาธารณประโยชน์คั่งกล่าวนี้ไม่ควร เวียนหรือขอจากราษฎร
คั่งเคยกระทำมาแล้วในอีก.

คณะกรรมการ เรื่องราวรองทุกข์

วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๔๘๘

(ลงชื่อ) ชาติตระการ	(ลงชื่อ) ศรีวิโรหาร
(ลงชื่อ) วิชัยบุษ เกษาคณี	(ลงชื่อ) รักภพระจิตธรรมจำรัส
(ลงชื่อ) ศักดาคุลยฤทธิ์	(ลงชื่อ) วร เวทย์

(ลงชื่อ) กฤษณะ ราช.

สำเนาอันถูกของ

สัมฤทธิ์ คัก
มลิ ทาน